

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Pożegnanie Komendanta
- Studniówka w Liceum
- Konkursy i certyfikaty
- Świdwińskie Kaziuki
- Rocznica wyzwolenia miasta
- Świdwińskie inwestycje
- Generał Tadeusz Mikutel
Honorowym Obywatelem

GAZETA PROMOCYJNA **WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK**

2023, nr 289/290

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

DZIEŃ KOBIET W 21. BAZIE LOTNICTWA TAKTYCZNEGO

78. ROCZNICA ZDOBYCIA MIASTA XXXI ŚWIDWIŃSKIE KAZIUKI HONOROWY OBYWATEL ŚWIDWINA

PREZES U AMBASADOR TAJLANDII DZIEŃ KOBIET W 21. BLT

W ostatnim czasie odbyło się spotkanie prezesa Marszałek Publishing Group dr. **Adama Marszałka** z ambasadorką Królestwa Tajlandii w Polsce **JE Urasą Mongkolnavin**. Tematem rozmowy była organizacja X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego, który odbędzie się 17–19 maja 2023 roku w Toruniu. Pani Ambasador przyjęła zaproszenie i zapowiedziała udział tajskich dyplomatów w wydarzeniu. W spotkaniu uczestniczyli także radca-minister **Nattapong Suwanpakdee**, II sekretarz Ambasady **Nopasi Niaymabha** oraz sekretarz Kongresu dr **Bartosz Płotka**.

B.P.

MEDAL DLA PANI PROFESOR

W dniu święta uczelni prof. **Joanna Marszałek-Kawa** została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Wręczenia medalu dokonał w imieniu Ministra Edukacji i Nauki **Przemysław Czarnka** wicewojewoda **Józef Ramlau** w towarzystwie JM rektora UMK prof. **Andrzeja Sokali**.

ROZMOWY O PATRIOTYZMIE

Współpracująca z Wydawnictwem Adam Marszałek grupa historyków: prof. **Sylwia Galij-Skarbińska**, ks. dr **Michał Damazyn** oraz prof. **Wojciech Polak** w rozmowie z dyrektorką **Iwoną Nadolską-Batosiak** i dr. **Bartoszem Płotką** analizowali możliwości opracowania problemu badawczego poświęconego współczesnemu patriotyzmowi.

P.J.

Jak co roku na świecie, nawet w północno-zachodniej Polsce, nawet w Świdwinie, nawet w wojsku, nawet na lotnisku – 8 marca to niezmiennie Światowy Dzień Kobiet. W tym też dniu dowódca 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego zaskoczył pracownice Bazy i Skrzydła miłym akcentem – zamiast kwiatów i czekoladek zorganizowane zostało szkolenie proobronne i praktyczne zapoznanie z trudami codziennej żołnierskiej służby i możliwościami technicznymi Bazy.

Chętni do prowadzenia szkolenia z piękniejszą częścią naszej społeczności zgłosili się sami, a jego tematyka obejmowała zajęcia z zakresu udzielania pierwszej pomocy, w ramach którego wykorzystywano symulatory phantoma oraz zestawy reanimacyjne AED. W kolejnej części ładniejszą część personelu Bazy zapoznano z zasadami strzelania, składaniem i rozkładaniem broni, a także przećwiczone strzelanie na celność i skupienie przy wykorzystaniu symulatora cyklop. Szkolone panie mogły ubrać się w specjalne skafandry, które używają strażacy przy gaszeniu najbardziej skomplikowanych pożarów, a także zasiąść za sterami samolotów i to zarówno tych obecnie użytkowanych SU-22, jak również pięknie odnowionego eksponatu wystawowego LIM-1.

D.K. Bezcennym przeżyciem było również spotkanie z drapieżnymi ptakami. Swoje możliwości zademonstrował Sokolnik, który na co dzień odstrasza ptaki i zwierzęta, zapewniając bezpieczeństwo wykonywania zadań lotniczych w obrębie lotniska. Tego dnia uśmiech na twarzach zmęczonych wysiłkiem szkoleniowym kobiet pracujących i służących w 21. BLT i 1. SLT był bezcennym podziękowaniem dla kadry 21. Bazy, która przygotowała i przeprowadziła to nietuzinkowe szkolenie.

Monika Stachowicz

78. ROCZNICA ZDOBYCIA ŚWIDWINA

zek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Świdwinie, Policja oraz Straż Pożarna.

W dniu 3 marca 2023 r. w 78. rocznicę zdobycia Świdwina w uroczystości na placu Konstytucji 3 Maja udział wzięli: burmistrz **Piotr Feliński**, wicestarosta świdwiński **Zdzisław Pawelec**, zastępca przewodniczącej Rady Miasta **Krzysztof Olszewski**, radni Rady Miasta, przewodnicząca Rady Gminy Świdwin **Anna Olejniczak**, skarbnik Gminy Świdwin **Renata Kamińska**, przedstawiciele Garnizonu Świdwin, Policji i Państwowej Straży Pożarnej, dyrektorzy świdwińskich szkół i przedszkoli, społeczność szkolna i przedszkolna, Młodzieżowa Rada Miasta Świdwin, Polski Związek Emerytów i Rencistów, Rada Seniora Miasta Świdwin, Klub Senior +, Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Słoneczna Jesień”, Towarzystwo Miłośników Wilna i Kresów Wschodnich, Spółdzielnia „Moc na wynos”, Powiatowy Zarząd Dróg, dyrektor Świdwińskiego Ośrodka Kultury „Zamek”, przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świdwinie, Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdwinie, Zespołu Placówek Specjalnych w Sławoborzu, Parku Wodnego „Relax”, Zakładu Usług Komunalnych, Miejskiej Energetyki Ciepłej, Świdwińskich Morsów „Generator Endorfin” oraz zaproszeni goście i mieszkańcy miasta.

Począty sztandarowe wystawiły: Rada Miasta Świdwin, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Orła Białego, Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. ppor. Emilii Gierczak, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Lotników Polskich, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Osadników Wojskowych, Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. St. Żeromskiego, Zespół Szkół im. Wł. Broniewskiego, Polski Zwią-

Po odśpiewaniu *Mazurka Dąbrowskiego* oraz przemówieniu burmistrza **Piotra Felińskiego** głos zabrali przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta. Piosenkę *Gołębi song* zaśpiewała **Zuzanna Rzeszowska**, a piosenkę *Nim wstanie dzień Pola Gryciuk*.

Kompanię honorową pod dowództwem por. **Przemysława Kaczorowskiego** wystawiła 21. Baza Lotnictwa Taktycznego. Apel Pamięci odczytał por. **Przemysław Smółka** z 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego.

UM Świdwin

GENERAŁ MIKUTEL HONOROWYM OBYWATELEM ŚWIDWINA

W dniu 23 lutego 2023 roku w Kawiarni „Czytelnik” burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** wraz z przewodniczącą Rady Miasta **Moniką Stępnia**k wręczył tytuł Honorowego Obywatela Miasta Świdwin gen. broni dr. inż. pil. **Tadeuszowi Mikutelowi** nadany uchwałą nr LVI/393/23 Rady Miasta z dnia 22 lutego 2023 r. Uroczystość uświetnili swoją obecnością przyjaciele, współpracownicy oraz zaproszeni goście. Gen. Mikutel jako jedyny pilot w Wojsku Polskim do końca zawodowej służby wojskowej utrzymał zdolność do pilotowania samolotu bojowego. We wszystkich przekazach dotyczących służby pana gen. Mikutela w różnych garnizonach od najniższego do najwyższego szczebla dowodzenia, które uzyskaliśmy przygotowując ten wniosek słyszeliśmy jedno powtarzające się zdanie, oceniające jego postawę: „W dowodzeniu cechowało go profesjonalne podejście do wykonywanych zadań, niezwykła kultura i takt osobisty wobec współpracowników od szeregowca do generała”. We wszystkich opiniach podwładni podkreślają, że mieli szczęście być dobrze dowodzeni.

Anna Terlecka

ŚWIDWIN – MAŁE MIASTO – DUŻE INWESTYCJE

W 2023 roku w Świdwinie zrealizowane zostaną inwestycje na rekordową kwotę 26 537 039 zł. Będą to działania finansowane ze środków własnych Miasta, jak również z funduszy krajowych i unijnych. Łącznie przeprowadzonych zostanie 14 inwestycji. Niektóre z nich są już w trakcie realizacji. Trwa przebudowa mostu na rzece Redze oraz budowa drogi ul. Łokietka w kierunku ul. Sportowej. Ogólny koszt inwestycji to 4 900 000 zł. Ogłoszono również przetarg na remont elewacji zabytkowej wieży Bismarcka w Parku Miejskim. Zadanie dofinansowane jest ze środków Unii Europejskiej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – łączny koszt inwestycji to 232 000 zł. Przebudowane zostaną: ul. Miła, Broniewskiego, Sportowa, Opolska. Łączny koszt inwestycji drogowych to 3 080 000 zł. Z dofinansowania w kwocie 4 851 000 zł z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych wyremontowana zostanie Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4, a w ramach Budżetu Obywatelskiego rozbudowany zostanie przy niej plac zabaw. Zespół boisk „Orlik 2012” poddany zostanie modernizacji. Kwota przeznaczona na modernizację to 351 100 zł, wraz z dofinansowaniem z MSiT w ramach Programu Modernizacji Kompleksów Sportowych, a gruntownej przebudowie boisko sportowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą – koszt inwestycji to 4 950 000 zł, w tym dofinansowanie z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych.

Anna Terlecka

SKARBÓWKA PRZESZKOLIŁA SENIORÓW

W dniu 2 marca 2023 r. Rada Seniorów Miasta Świdwin zorganizowała spotkanie z pracownikami Urzędu Skarbowego w Białogardzie na temat rozliczenia PIT, ulg, odpisów przysługujących seniorom. W drugiej części spotkania kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej **Anna Zdunek** opowiedziała w jakim zakresie i z jakich programów pomocy społecznej seniorzy mogą skorzystać w naszym mieście. Spotkanie było bardzo ciekawe i pozwoliło zdobyć wiele cennych informacji i cieszyło się dużym zainteresowaniem osób starszych. Dziękujemy panu burmistrzowi za zaangażowanie w przygotowanie spotkania.

UM Świdwin

LIPNOWSKIE SPOTKANIE

Tradycyjnie na początku marca w lipnowskim hotelu Podkówka odbyło się spotkanie, którego organizatorem był znany przedsiębiorca, prezes firmy Wiksbud **Wiktor Sieradzki**. W rozmowie o kondycji polskiego budownictwa uczestniczyli: prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek**, gen. **Marian Dering**, serbski przedsiębiorca **Aleksandar Mitrović**, prof. **Stanisław Kunikowski**, wieloletni prezes LZS „Jastrzębie” **Andrzej Chojnicki**, członek Rady KPIB **Maciej Onoszkowicz-Jacyna**, prezes Zarządu Kujawsko-Pomorskiej Izby Budownictwa **Andrzej Cieślak**, **Wiesław Białucha**, **Wiktor Sieradzki**, prezes klubu sportowego „Jastrząb” **Jerzy Zieliński**, prezes LZS „Jastrzębie” **Marcin Chojnicki**, dr **Władysław Kubiak**, **Zbigniew Sieradzki** z dziećmi.

W.K.

DYREKTOR I INDONEZYJSKY STUDENCI

W siedzibie Towarzystwa Azji i Pacyfiku odbyło się spotkanie poświęcone organizacji paneli dyskusyjnych z udziałem indonezyjskich studentów, które odbędą się podczas X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego. Poświęcone będą kulturze i najbardziej aktualnym kwestiom współczesnej Indonezji. W spotkaniu uczestniczyli: dyrektor Departamentu Współpracy Zagranicznej i Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Sylwia Tubielewicz-Olejek**, sekretarz X MKA dr **Bartosz Płotka** oraz koordynatorka paneli **Imanuella Andilolo** ze studiującą w Toruniu koleżanką.

B.P.

TROPEM WILCZYM – BIEG PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH

W dniu 5 marca 2023 r. w obiekcie 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego odbyła się XI edycja biegu „Tropem Wilczym – Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Ideą biegu jest oddawanie hołdu Żołnierzom Wyklętym oraz promocja wiedzy na temat polskiego podziemia antykomunistycznego w latach 1944–1963. Trasa biegu była wytyczona w obrębie 21. BLT i liczyła dokładnie 1963 m. W biegu wzięli udział żołnierze, pracownicy wojska i ich rodziny, a także lokalna społeczność Garnizonu Świdwin, jak i przyjezdni goście, a w tym gronie również strażacy ochotnicy z OSP Sławoborze – łącznie prawie 250 osób. W bieżącym roku udział w biegu był bezpłatny, a w ramach realizacji tego przedsięwzięcia uczestnicy otrzymali ciepły posiłek (wojskową grochówkę), pakiety startowe, upominki dla zwycięzców w poszczególnych kategoriach, w tym również dla najstarszego, jak i najmłodszego uczestnika biegu. W ramach tego samego wydarzenia udało się zaprosić do wystawienia stoisk promocyjnych Wojskową Akademię Techniczną z Warszawy, Wojskowe Centrum Rekrutacji z Kołobrzegu oraz lokalne szkoły. Stoiska zachęcały do podjęcia pracy, nauki lub służby w resorcie Obrony Narodowej. Dodatkowo Zespół Szkół im. Władysława

Broniewskiego zorganizował akcję rejestracji potencjalnych dawców szpiku kostnego. W ramach pobytu w 21. BLT odwiedzający goście mogli również zwiedzać Salę Tradycji oraz wystawę statyczną samolotów. Wydarzenie zostało zakończone wykonaniem wspólnego zdjęcia przy muralu mjr. Stefana Steca, który jest patronem 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego.

Wśród mężczyzn na metę pierwszy wbiegł Szymon Simlat przed Kamilem Szyposzyńskim i Mateuszem Lewickim. Najszybszą kobietą była Justyna Dutko, a na kolejnych miejscach uplasowały się Milena Mańko i Anna Simlat.

Najstarszy uczestnik biegu Waldemar Perkowski miał 71 lat, a najmłodszy biegacz – Bianka Kraszewska 5 lat.

Wręczenie pucharów dla najmłodszego i najstarszego uczestnika biegu zakończyło się przemiłym akcentem – okazało się, że najstarszy uczestnik biegu za kilka dni obchodzi urodziny, więc wręczenie pucharu zostało uświetnione gromkim odśpiewaniem 100 lat, co u solenizanta skutkowało lekkim zeskleniem oczu i ogromnym wzruszeniem. Przyznał on również w kuliarskiej rozmowie, że jeszcze nigdy tak wielu ludzi nie śpiewało mu gromkich 100 lat.

Organizatorzy biegu – 21. BLT i Związek Piłsudczyków RP – bardzo dziękują za wsparcie i pomoc w organizacji tego wydarzenia staroście świdwińskiemu Mirosławowi Majce za ciepły posiłek, wójtowi Gminy Świdwin Kazimierzowi Lechockiemu za zakup pakietów startowych, burmistrzowi Miasta Świdwin Piotrowi Felińskiemu za ubezpieczenie uczestników biegu, Wiesławowi Gaskowi za pomoc merytoryczną w organizacji biegu, a także Stowarzyszeniu Miłośników Lotniska Wojskowego Świdwin, a nade wszystko żołnierzom i pracownikom 21. BLT.

Monika Stachowicz

WILEŃSKIE KAZIUKI W ŚWIDWINIE

Po raz XXXI odbyły się w Świdwinie Kaziuki Wileńskie. Uroczyste otwarcie zorganizowano w Świdwińskim Ośrodku Kultury, a w niedzielne przedpołudnie odbyła się msza święta w kościele pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Tradycyjny Jarmark trwał trzy dni – od piątkowego poranka do niedzielnego popołudnia. Tym razem stoiska wystawców usytuowane zostały wzdłuż ulicy 1 Maja – od bramy kamiennej aż do zbiegu z ulicą Mieszka I. Do udziału w Jarmarku zgłosiło się blisko 40 wystawców z niezwykle różnorodną ofertą. Kupić można było różnego rodzaju produkty spożywcze: pieczywo, sękacze, wędliny, sery, smalec, kwas chlebowy, słodycze, soki, syropy, wina i nalewki, herbaty i kawy, miody i produkty pszczele, zioła i przyprawy. Pojawiły się również stoiska oferujące elementy wystroju wnętrz, galanterię i prezenty, między innymi wyroby z drewna, wikliny, żywicy, świece, biżuterię, rękodzieło z wełny i filcu, ceramikę, obrusy, poduszki, makramy, torby, fartuszeki, zabawki, balony. Nie zabrakło oczywiście kolorowych palm wielkanocnych.

Nieodłącznym elementem Kaziuków są występy artystyczne. W tę część chętnie angażują się nie tylko działające w mieście i powiecie zespoły muzyczne i chóry, ale również miejscowe placówki edukacyjne. Podczas uroczystości otwarcia, która odbyła się w sali widowiskowej zamku głos zabrali: **Anna Teresińska**, prezes Towarzystwa Miłośników Wilna i Byłych Kresów Wschodnich, burmistrz **Piotr Feliński** oraz dyrektor Świdwińskiego Ośrodka Kultury **Tomasz Chmielewski**. Gościem uroczystości była Pani Ludmiła Raźniak, zaprzyjaźniona ze Świdwinem artystka – poetka i malarka z Koszalina. Obszerną relację z inauguracji tegorocznej edycji Kaziuków Wileńskich w Świdwinie można obejrzeć na kanale RegaTV w serwisie YouTube. Wydarzeniu patronowały: Urząd Miasta w Świdwinie oraz Starostwo Powiatowe w Świdwinie. XXXI Kaziuki Wileńskie – Jarmark Wileński dofinansowano ze środków Starostwa Powiatowego w Świdwinie. Zdjęcia dzięki uprzejmości **Remigiusza Warcholskiego** i RegaTV.

Anna Gwizdowska

STUDNIÓWKA W ŚWIDWIŃSKIM LICEUM

W sobotę 28 stycznia 2023 roku o godzinie 18. maturzyści z Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie rozpoczęli swoją studniówkę. Bal tradycyjnie otworzył polonez. W pierwszych parach tańczyli dyrektorzy szkoły – **Krzysztof Mrowiński** i **Monika Fabianiak** z uczniami, a dalej wraz ze swymi wychowankami wychowawczynie klas czwartych – **Monika Czajka**, **Katarzyna Gulczyńska** i **Patrycja Kujawa**. Podczas przemówienia **Julia Mazurkiewicz** w imieniu uczniów podziękowała nauczycielom i rodzicom za wsparcie i wyrozumiałość, a także życzyła wszystkim bawiącym się uczestnikom cudownej i niezapomnianej zabawy.

Katarzyna Felińska, fot.: Monika Czajka, Maja Hajdasz

17. ROCZNICA DZIAŁALNOŚCI AMAZONEK

Stowarzyszenia. Miło nam było przywitać zaproszonych gości: starostę **Mirosława Majkę**, wójta gminy Sławoborze **Marcina Książek**, wójta gminy Brzeźno **Sławomira Koruc**, **Danutę Malitowską** oraz **Elę Wielgosz** – siostrę **Basi Marszałek**, która była naszą wspianą koleżanką. Spotkanie było również okazją do odśpiewania 100-u lat dla przewodniczącej Stowarzyszenia **Zdzisławy Rudnickiej** w związku z okrągłą rocznicą urodzin. Były rozmowy, żarty, buzie pełne uśmiechu. Serdecznie dziękujemy gościom za spotkanie, piękne kwiaty i uczestnictwo we mszy świętej.

Ewa Szoldra
Świdwińskie Stowarzyszenie Amazonka

22 lutego tego roku w Kościele Katolickim przypadła Środa Popielcowa. Symboliczne posypanie głowy popiołem ma przypominać o przemijaniu, ułomności ludzkiego życia, bólu i żałobie. W tym dniu w Kościele Parafialnym pod wezwaniem MBNP w Świdwinie została odprawiona msza święta w intencji członkiń Stowarzyszenia, ich rodzin oraz za dusze koleżanek, które niestety odeszły przegrywając walkę z rakiem. Prosiłyśmy o siłę w walce z chorobą i powrót do zdrowia. Choroba zabrała nam spokój, a przyniosła obawę i strach o każdy dzień życia. Mszę świętą celebrował ksiądz Proboszcz, nie szczędząc nam otuchy i miłych słów, za co serdecznie dziękujemy. Po mszy świętej, która zakończyła się uroczystym odśpiewaniem „Hymnu Amazonek”, odbyło się spotkanie w siedzibie

KOLEJNY DOKTOR PROFESOR JOANNY

KĄCIK LITERACKI

Readers

Przegląd literatury chińskiej

Większość lektur zawartych w tej książce to klasyki literatury chińskiej. Na świecie istnieją dzieła znanych pisarzy zagranicznych, takich jak: Szekspir, Cervantes, John Donne, Wiktor Hugo, Henry David Thoreau, Sándor Petőfi, Romain Rolland, Rabindranath Tagore czy Ernest Hemingway; oraz wielkich pisarzy chińskich, takich jak: Li Bai, Liu Yuxi, Lao Ona, Bing Xin i Ba Jin (prezentowana wersja książki zawiera tylko utwory chińskich autorów). Publikacja *Przeglądu...* to wyjątkowe przedsięwzięcie mające na celu przekazanie młodemu pokoleniu mądrości zawartych w literaturze klasycznej najwyższych lotów, a także przyczynienie się do nieustannego odnawiania życia kulturowego w Chinach.

Xu Yuanchong

Piwoniowy Ogród, Uniwersytet Pekijski
7 lipca 2017 roku

W trakcie święta uczelni odbyła się promocja doktorska. Swoją dyplom odebrała m.in. współpracująca z Wydawnictwem Adam Marszałek dr **Natalia Gburzyńska**. Promotorką jej pracy była prof. **Joanna Marszałek-Kawa**. Na pamiątkowej fotografii uwieczniliśmy również profesor **Justynę Maliszewską-Nienartowicz** i dr **Joannę Modrzyńską** oraz dziekana Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie UMK prof. **Zbigniewa Karpusa**.

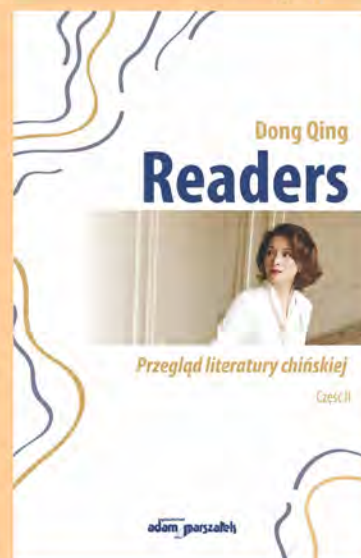
D.K.

ROZNIKA WYZWOLENIA ŚWIDWINA W „TRÓJCE”

Ani się obejrzelśmy, a na dziejowym zegarze czas „wybił” siedemdziesiątą ósmą rocznicę zwycięskich walk o polski Świdwin. To jedno długie ludzkie życie, a jednocześnie już kilka pokoleń nie traktuje Świdwina inaczej, jak swoje rodzinne miasto – swoje miejsce na ziemi. A przecież tak wielu było przed nami... Z myślą o tych co „przed i po” granicznej dacie 3 marca 1945 r. powstał ten apel w Publicznej Szkole Podstawowej nr 3 im. Lotników Polskich w Świdwinie. Scenariusz apelu napisała bibliotekarka szkolna – **Katarzyna Kupiec**, reżyserią zajęła się **Małgorzata Pulnik** – wychowawca klasy piątej, która w całości na ten dzień stała się wielkim i zgranym zespołem aktorskim. Scenariusz napisany został dokładnie „pod talent każdego z aktorów”. Zgodnie z wytycznymi scenariusza dobrano apelowe dźwięki. Powstała także scenografia, którą stworzyła Małgorzata Pulnik. Oprawę muzyczną przygotował **Robert Uss** – piosenkę „Taki kraj” zaśpiewały uczennice klasy 4. Tegoroczny apel, chociaż sięgał do legend i historii Świdwina, zaskakiwał widzów niecodziennymi detalami. Pojawiła się współczesna wycieczka podziwiająca zabytki i dzieje naszego miasta, a świdwiński szewczyk zyskał nowoczesną oprawę w postaci chociażby plecaka, w którym miał np. ...telefon komórkowy. Dzięki tak innowacyjnemu podejściu i talentom aktorskim uczniów klasy piątej, widzowie z zapartym tchem i radością obejrzel ten interesujący program artystyczny. Fotorelację z występu przygotował **Wiesław Wiczorek**.

Katarzyna Kupiec PSP 3

WIZYTA REDAKTORA TUROWSKIEGO

Z propozycją wydania swej kolejnej książki przybył do Wydawnictwa znakomity dziennikarz, wieloletni korespondent polskich mediów we Francji, a także były dyplomata **Krzysztof Turowski**. Z szefową marketingu **Katarzyną Szczutkowską** dyskutował o kanałach dystrybucji książki zatytułowanej *Na bank, czyli o bankach i finansach rozmowy nieuczesane z komentarem, także naukowym*, której jest współautorem.

K.G.

SZCZECIŃSKO-POZNAŃSKI DESANT

O współpracy wydawniczej rozmawiali z prezes prof. **Joanną Marszałek-Kawą** oraz **Haliną Marszałek** reprezentujący Uniwersytet Szczeciński prorektor prof. **Renata Podgórzńska** i redaktor naczelny „Reality of Politics” prof. **Krzysztof Piątek** oraz dr **Karol Kościelniak** z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, który redaguje rocznik „Studia z Dziejów Polskiej Historiografii Wojskowej”.

D.K.

WYDAWNICTWO WSPIERA TORUŃSKI SPORT

Fot. Wojtek Szabelski

W Dworze Artusa przedstawiciele 76 toruńskich firm i osoby indywidualnie wspierające sport odebrały w piątkowy wieczór 3 marca 2023 r. tytuły i medale Mecenasów Toruńskiego Sportu za rok 2022. Tytuły „Mecenas Toruńskiego Sportu” przyznawane są od 2013 r. z inicjatywy Prezydenta Miasta Torunia **Michała Zaleskiego**. Wśród wyróżnionych znalazło się Wydawnictwo Adam Marszałek wspierające żużlowców „For Nature Solutions Apator Toruń”, koszykarzy „Twarde Pierniki Toruń”, siatkarzy „Anioły Toruń” oraz piłkarzy „Mustang Ostaszewo”.

B.P.

SIATKARZE MKS MIESZKO MISTRZAMI

W Połczynie-Zdroju odbyły się finały województwa zachodniopomorskiego młodzików. Mistrzem województwa bez straty seta został zespół gospodarzy MKS Mieszko Połczyn-Zdrój, który będzie organizatorem 1/8 Mistrzostw Polski. Na drugim miejscu uplasował się MKS Gryf Szczecinek, natomiast brązowe medale zdobyli zawodnicy UKS Bronek Koszalin.

MVP turnieju zostali zawodnicy MKS Mieszko Połczyn-Zdrój **Filip Szczygiel** i **Eryk Lipian**. Nagrody i wyróżnienia wręczali: zastępca burmistrza Połczyna-Zdroju **Emilia Mazur**, prezes MKS Mieszko **Kazimierz Kławiś** oraz przedstawiciel Zarządu ZZPS **Dariusz Brambor**. Jest to kolejny sukces młodych połczyńskich siatkarzy i ich trenerów **Wojciecha Halca** oraz wspierających go **Wojciecha Kierzkowskiego** i **Janusza Podpory**.

K.G.

POŻEGNANIE KOMENDANTA PODINSP. TOMASZA MOŹDŻENIA

10 lutego odbyła się uroczysta zbiórka, podczas której pożegnano odchodzącego na emeryturę podinsp. **Tomasza Możdżenia** – komendanta Komisariatu Policji w Połczynie-Zdroju. Na uroczystości obecni byli przedstawiciele kadry kierowniczej Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie oraz zaproszeni goście. W uroczystości wziął udział komendant powiatowy Policji w Świdwinie insp. **Łukasz Chruściel** i pierwszy zastępca komendanta nadkom. **Jacek Czyżewski**. Uroczystość rozpoczęło złożenie komendantowi insp. Łukaszowi Chruścielowi uroczystego meldunku przez dowódcę uroczystości podkom. **Wiesława Dynka**. Odchodzący na emeryturę pożegnał się ze sztandarem i złożył meldunek insp. Łukaszowi Chruścielowi o zdaniu obowiązków służbowych. Komendant Powiatowej Policji w Świdwinie podziękował podinsp. Tomaszowi Możdżeniowi za wszystkie lata służby, zarówno na stanowiskach wykonawczych, jak i kierowniczych, a szczególnie za współpracę, profesjonalizm i wsparcie w realizacji zadań.

st. asp. Katarzyna Kopacz

ŚWIDWIŃSCY SPORTOWCY I TRENERZY NAGRODZENI

27 lutego 2023 roku Burmistrz Miasta Świdwin **Piotr Feliński** wręczył nagrody świdwińskim sportowcom oraz ich trenerom za osiągnięcia sportowe w 2022 roku. Poniżej prezentujemy nagrodzone kluby sportowe i ich składy.

1. Uczniowski Klub Lekkoatletyczny „Feniks”: Joanna Kruk – trener, Kamil Piotrowski – trener, Filip Korzystko, Robert Pielak, Ksawery Dadacz, Martyna Żukowska, Szymon Simlat, Michał Rynkiewicz, Joanna Dobrowolska, Marta Sieradzka, Julia Wychowalek, Eugeniusz Piotrowski, Marcin Kisiel, Rafał Błażejczyk, Bartosz Świś, Jakub Podolowski, Krzysztof Simlat, Martyna Hałuszka, Dawid Gomulka, Igor Miller.

2. Uczniowski Klub Sportowy „Technik”: Krzysztof Kuligowski – trener, Marcin Popow – trener, Marek Spychalski – trener, Dominik Parniak, Se-

weryn Chrzanowski, Szymon Szablewski, Dawid Dębiec, Krzysztof Słoniowski, Jakub Kuligowski, Michał Hołojuch, Leon Kuczyński, Szymon Maluk, Mikołaj Grzelak, Jakub Szczepański, Gracjan Jurecki, Wiktor Solus, Dennis Żak.

3. Akademia Piłkarska Technik Świdwin – sekcja tenisa stołowego: Dariusz Gąsiorowski – trener, Marcel Kula, Franciszek Marko, Konrad Lisek, Karol Laskiewicz, Maciej Błażejczyk, Damian Szczerba, Maksymilian Zborowski, Kacper Pyra, Konrad Pyra.

4. Świdwińska Szkoła Ekologiczno-Wędkarska: Piotr Klimczak – trener, Maja Kozakowska, Damian Budyńczuk, Adam Rzepkowski, Magdalena Ciureja, Marek Dawidowicz, Zuzanna Prusaczyk.

Uroczystość uświetnił występ zespołu „Od Stefana”. Wszystkim serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

UM Świdwin

SPOTKANIE NA UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM ROZMOWY O BUDOWNICTWIE

Na zaproszenie dziekana Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego prof. **Zenona Gajdzicy** przebywała w Katowicach prezes Wydawnictwa Adam Marszałek prof. **Joanna Marszałek-Kawa**. W trakcie spotkania, w którym uczestniczyli redaktor naczelny „The New Educational Review” prof. **Stanisław Juszczyk**, zastępca redaktora naczelnego prof. **Katarzyna Krasoń** oraz dyrektor Instytutu Pedagogiki prof. **Irena Polewczyk** omówiono zasady współpracy przy współwydawaniu kwartalnika TNER. W drugiej części spotkania uczestniczyli również: prodziekan prof. **Waldemar Wojtasik**, dyrektor Instytutu Nauk Politycznych prof. **Agnieszka Turska-Kawa**, dyrektor Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej prof. **Mariusz Kolczyński** oraz dr **Adam Marszałek**.

D.K.

O aktualnej sytuacji w polskim budownictwie z prezesem Marszałek Development & Press **Adamem Marszałkiem** dyskutowali: **Mariusz Myśliński** i **Paweł Kotas** z firmy TP-Okna.

K.G.

PROFESOR I MENADŻER

O swojej nowej książce prof. **Roman Tomaszewski** z Akademii Pomorskiej w Słupsku opowiadał mieszkającemu w Polsce serbskiemu biznesmenowi **Aleksandarowi Mitrovićowi**.

I.N.B.

LEKARZE W WYDAWNICTWIE

O profilu nowego czasopisma medycznego „Medical Forum” dyskutowali z dyrektorem **Iwoną Nadolską-Bartosia** doktorzy **Mateusz Kotas** i **Dawid Gawlik**.

Pierwszy numer wydawanego nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek półrocznika ukaże się w 2023 roku.

M.K.

KOPERNIK PO RAZ TRZECI

W gmachu Biblioteki Głównej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika odbyło się spotkanie dr. **Adama Marszałka** i redaktora **Szymona Gumienika** z dyrektorem Biblioteki dr. **Krzysztofem Nierzwickim**, jego zastępcą **Grzegorzem Szturo** oraz dr **Lilianą Lewandowską**. Na spotkaniu omówiono prace nad trzecim, poprawionym i uzupełnionym wydaniem książki **Jeremiego Wasiutyńskiego** pt. *Kopernik: twórca nowego nieba*. Udostępnione dzięki uprzejmości Biblioteki materiały ilustracyjne wzbogacą nową edycję dzieła, którego wydanie w tym roku uczci 550. rocznicę urodzin słynnego astronoma. Autorem wstępu do trzeciego wydania jest wybitny historyk prof. **Krzysztof Mikulski**, dyrektor Instytutu Historii UMK.

Sz.G.

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

**SIOSTRA
Z PRZYCHODNI KOLEJOWEJ**
cz. V

W poprzednim (4) odcinku autorka opisuje podróż koleją do Szymkientu, aresztowanie przez NKWD za kradzież soli, głód, żebranie o chleb.

Ślub syna Krzysztofa, który zginął w katastrofie lotniczej pod Mirosławcem.

Nadchodziła wiosna, w kolchozie rozpoczęły się prace polowe, wezwano i nas, polskich osiedleńców do roboty. Byliśmy słabi, wynędzniali, niedożywieni. Zaczęła się wyprzedaż odzieży, aby kupić trochę zboża lub mąki.

Na początku Kazachowie byli nieufni w stosunku do nas Polaków. W ich domkach-lepiankach nie byliśmy mile widziani. Powoli uczyliśmy się ich języka, zupełnie odrębnego od rosyjskiego. Kazachowie ubierali się zupełnie inaczej. Nosili długie palta – kufajki bez zapięcia. Opasywali się kawałkiem materiału lub inną chustą. Mężczyźni chronili głowy małymi, wyszywanymi czapeczkami – tachijkami. Zimą zakładali duże, futrzane czapy z lisa bądź z innych zwierząt. Na nogi wkładali wysokie buty z cienkiej skóry z taką samą podeszwą i kalosze. Spodnie bardzo szerokie noszono na biodrach pod brzuchem, koszule z białego płótna. Kobiety długie, luźne sukienki pod szyją zapięte na jeden guzik, na głowach białe chustki, czasami jedwabne. Niezamężne nosiły stroje w jaskrawych kolorach. Chustki na głowach również kolorowe, w ten sposób odróżniały się mężatki i panny. Każda kobieta miała włosy długie, zaplecione w dwa, a czasami mnóstwo małych warkoczyków ozdobionych jakimś metalowymi blaszkami lub monetami.

Domki lepili z gliny. Wewnątrz żadnych mebli. Siadywali na ubitej ziemi pokrytej wojłokową matą, zwykle po

turecku, tworząc koło. Posiłki spożywali bez łyżek, jedynie przy pomocy rąk. Spożywali mięso wołowe, baranie, kozie oraz koninę. Chleba tam nie pieczono, tylko placki – lepioszek na rozczywie, łamano je na kawałki i jedzono, popijając zieloną lub czarną gorzką herbatą. Piło się herbatę z takich miseczek – czarek, zdarzało się, że jedną posługiwali się wszyscy biesiadnicy. Alkohol był robiony z zakwaszonej mąki, podobnie jak bimbber, tylko mętny. Oprócz tego piło się tam kumys, czyli kobyle mleko w sobie znany sposób przygotowany. Klimat w tej części południowej Azji był łagodny, co też dobrze wpływało na naszą sytuację. Lepsze ubrania zostały sprzedane na żywność, reszta zużywała się. Mieszkaliśmy u stóp gór Tien-Szan. Wyżej wznosiły się groźne szczyty, we wgłębieniach tych gór przez cały rok widać było leżący śnieg. Z wiosenną odwilżą wody spływały do górskich potoków i okolicznych rzek. Były one rwące i mętne, ale bogate w ryby zwane marynkami. Tata zrobił jakąś siatkę i razem z bratem łowili te ryby. Potem mama gotowała je i było co jeść.

Osiedla kolchozowe zwykle rozciągały się wzdłuż rzek. Kazachowie stąd czerpali wodę, poili zwierzęta oraz nawadniali pola bawełny, kukurydzy, ryżu, prosa. Ziemniaków sadzono mało. Sposób nawadniania był tradycyjny i uciążliwy. W pewnej odległości od osiedla zasypywano koryto rzeki ziemią i kamieniami, a nurt wody kierowano do wykopanego rowu, z którego rozprowadzano wodę tam, gdzie była potrzebna. Przez całe lato nie spadała kropla deszczu. Łany obsiane pszenicą i jęczmieniem czerpały wilgoć z gleby od wiosny. Lasów w tym rejonie nie było. Teren górzysty, stepowy, porośnięty burzankami i kępkami kolczastej roślinności, którą używano na opał. Na chłody zbierano również krowie odchody. Przemieszane, wysuszone paliły się jak torf.

Kolchozowe stada owiec i kóz wiosną wypędzano w step i pasły się tam aż do jesieni. Nad stadami czuwali pasterze na koniach z psami. Mieszkali w jurtach. Z mleka kóz i owiec

robiono sery, bryndze. Te produkty były podatkiem rzeczowym dla państwa. Latem na stepie i w wodzie było dużo węży, żmij, jadowitych pajęczków i skorpionów.

W niektórych kolchozach, gdzie było możliwe nawadnianie, rosły drzewa owocowe. Wiosną, kiedy zakwitały tworzyły piękne widoki w białoróżowym kolorze. Rosły tam jabłonie, żółte dorodne śliwki, soczyste winogrona, na poletkach sadzono arbuzy i melony. Nasz Ojciec zdecydował, że posiejemy trochę warzyw. Byliśmy wciąż głodni, słabi i każdy patrzył, gdzie i co się da ukraść do jedzenia. W czasie noszenia na plecach zboża na pole do siewu staraliśmy się, aby trochę ziaren zostało w worku, a potem zemleć w młynku do kawy i ugotować jakąś zupkę na czystej wodzie.

Nadeszła wiadomość, że gen. Anders tworzy armię i zbiera ludzi. Zrobiło się poruszenie między naszymi rodakami, bo było sporo chętnych, aby też dołączyć do tego miejsca. Ta miejscowość nazywała się Jange-Jul koło Taszkientu, oddalona od naszych kolchozów ponad 100 km. W taką daleką podróż wybrali się ludzie, którzy byli w stanie pokonać taką odległość. Zebrała się grupa a z nią rodziny, które pozostawały na miejscu. Szliśmy takim smutnym orszakiem do rzeki, którą należało przejść w bród. Potem każdy pożegnał swoich odchodzących, były łzy, ale trzeba było wrócić, a oni poszli w nieznane. Znowu zmniejszyła się nasza rodzina, brat poszedł z nimi. Mówiło się, że może pójdziemy tam całą rodziną, ale Ojciec powiedział, że nie jest w stanie pokonać takiej odległości piechotą, więc pozostaliśmy na miejscu.

Było lato, ja z mamą oraz całą dorosłą ludność kolchozowa zbierała zboże. Siano tam ogromne połacie pszenicy, ziemia była bardzo urodzajna. Młodzi mężczyźni byli na wojnie, do pracy zostały kobiety i starcy. Psuły się traktory, brakowało paliwa. Te łany zbóż zbieraliśmy za pomocą sierpów. Tutaj była okazja, aby ukraść trochę kłosów, szybko wygnieść ziarno, dobrze schować, a wieczorem przynieść do domu.

Rodzice postanowili, aby przenieść się z kolchozu do innego osiedla oddalonego o 60 km. Spakowaliśmy

resztę naszego niewielkiego dobytku jakiegokolwiek pracy. Ja z Mamą bra-
i przy pomocy jakiegoś pojazdu poje-
chaliśmy. Tam znaleźliśmy wolną le-
wiankę, w której wraz z inną polską
rodziną zamieszkaliśmy. W tym osie-
dleniu był lekarz, z którego pomocy ko-
rzyścił nasz Ojciec. Pomoc była nie-
wielka, ponieważ Ojciec był bardzo
wycieńczony, nie był w stanie podjąć
on był zapalany i to rozświetlało na-

szą izbę. Kopciło się z tego nie-
zmiennie, wszędzie było pełno sadzy.
W ciągu dnia chodziliśmy daleko
w step, aby zbierać suchych badyli.
Wiązało się to w duże wiązki i niosło
na plecach, potem można było ten
opał sprzedać, aby otrzymać misecz-
kę mąki lub sera.

Opr. Zbigniew Czajkowski

KONKURSY I CERTYFIKATY WYDAWNICTWO WŚRÓD POLITOLOGÓW

W czwartek 12 stycznia 2023 r. odbył się II etap Konkursu Mitologicznego dla uczniów klas pierwszych. Dziesięcioro najlepszych pierwszoklasistów sprawdziło swoją wiedzę w teleturnieju poprowadzonym przez dyrektora świdwińskiego liceum – **Monikę Fabianiak**. Najlepsza okazała się **Zofia Lemieszek**, drugie miejsce zajął **Patryk Stasiak**, na trzecim uplasowała się **Aleksandra Zakowiecka**. Finałowa trójka to uczniowie klasy 1a1. Nagrody na konkurs zostały zakupione z dotacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

W piątek 13 stycznia 2023 r. w wielu polskich szkołach odbył się I etap XIII Bałtyckiego Konkursu Języka Angielskiego. Jego organizatorem była Katedra Literatury i Badań nad Językiem na Politechnice Koszalińskiej. Do zmagania, które miały formę testu pisemnego, zgłosiło się 33 uczestników. Koordynatorem działań w szkole była **Maria Czajczyk** – nauczyciel języka angielskiego. Sprawdzanie wiedzy miało formę testu pisemnego. Kolejny etap odbędzie się 15 marca 2023 r. w Koszalinie. Najlepsi uczniowie ponownie będą pisać test pisemny, ale także zdawać egzamin ustny.

Nasi uczniowie, którzy zgłosili się na kurs mediacji i ukończyli go z powodzeniem, otrzymali 27 stycznia 2023 r. Certyfikaty Mediatorów Rówieśniczych. Jak wiadomo skuteczna mediacja prowadzi do rozwiązania konfliktu pomiędzy stronami. Zatem umiejętność, którą zdobyli uczestnicy jest niezwykle cenna zarówno w życiu szkolnym, jak i prywatnym.

tekst: Katarzyna Felińska, fot.: Monika Czajka, Maja Hajdasz

Zgodnie z wieloletnią tradycją w Ślubicach odbyła się międzynarodowa konferencja politologiczna „Europa XXI wieku”. W ramach wydarzenia odbyły się liczne panele dyskusyjne i inne rozmowy poświęcone rozwojowi badań naukowych. Nieodłączną częścią konferencji było stoisko z książkami Wydawnictwa Adam Marszałek reprezentowane przez prezesa firmy dr. **Adama Marszałka** i dyrektora **Iwonę Nadolską-Bartosiak**, którzy prowadzili rozmowy na temat oferty naszej oficyny. Wśród rozmówców znaleźli się rektorzy: prof. **Tadeusz Wallas**, prof. **Renata Podgórska** i prof. **Vasyl Marchuk** oraz uczestnicy prof. **Grzegorz Piwnicki** i dr **Natasza Lubik-Reczek**.

B.P.

ŚWIDWIN W TELEWIZJI

W Świdwinie zrealizowano kolejny odcinek serii podróżniczej „Zakochaj się w Polsce”, która wpisuje się w cykl inicjatyw promujących i popularyzujących Polskę w oparciu o jej potencjał historyczny, kulturowy, przyrodniczy i rekreacyjny. **Tomasz Bednarek** odwiedza najpiękniejsze i najciekawsze miejsca w wielu zakątkach kraju, wędrując nie tylko szlakiem tłumnie odwiedzanym przez turystów, ale docierając również do miejsc, o których wiedzą nieliczni. Został on wyemitowany na TVP2 i TVP Polonia. Można go także obejrzeć w Internecie na platformie VOD.

UM

WYDAWNICTWO WSPÓŁPRACUJE Z GROMADĄ DAROWIZNA PANI EMILII

Pani Emilia Mojsiewicz przekazała Fundacji Wspierania Współpracy Międzynarodowej Imienia Profesora Czesława Mojsiewicza kilkaset płyt z muzyką klasyczną. Darowiznę odebrała dyrektorka **Iwona Nadolska-Bartosiaak**.
Sz.G.

W restauracji należącego do Ogólnopolskiej Spółdzielni Turystycznej Gromada hotelu „Domu Chłopa” odbyło się spotkanie prezesa **Krzysztofa Moczulskiego** z prezesem Marszałek Publishing Group **Adamem Marszałkiem**. Uczestniczyli w nim dr **Adam Zaborowski** oraz asystent prezesa dr **Bartosz Płotka**.
Z.K.

WIZYTA PROFESORA SZULCA

X TARGI EDUKACYJNE W ŚWIDWIŃSKIM LICEUM

9 marca 2023 r. w auli Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie odbyły się X Targi Edukacyjne. Na zaproszenie dyrektora szkoły **Krzysztofa Mrowińskiego** przyjechali przedstawiciele 18 uczelni. Przedstawili oni najnowszą ofertę edukacyjną skierowaną do uczniów szkół średnich. Młodzież poznała kierunki kształcenia m.in.: Akademii Nauk Stosowanych TWP w Szczecinie, Akademii Pomorskiej w Słupsku, Collegium Balticum, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koszalinie, Politechniki Koszalińskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu Szczecińskiego, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Zainteresowaniem cieszyły się także stoiska Wojskowego Centrum Rekrutacji w Kołobrzegu oraz Policji. Wśród zaproszonych gości byli: **Bogusław Ogorzałek** – zachodniopomorski wicekurator oświaty, **Mirosław Majka** – starosta powiatu świdwińskiego, **Jerzy Anielski** – przewodniczący Rady Powiatu, **Bogumiła Pawlik** – dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świdwinie, **Daniel Nowak** – dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie. Targi odwiedziło około 400 uczniów z Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie, Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie oraz Zespołu Szkół w Połczynie Zdroju.

Katarzyna Felińska, fot.: Aleksandra Majka

W ostatnim czasie siedzibę Wydawnictwa odwiedził prof. **Bogdan Szulc**. Z szefową Działu Marketingu **Katarzyną Szczutkowską** dyskutował na temat dystrybucji swojej najnowszej książki zatytułowanej *Człowiek we współczesnym społeczeństwie*. Profesorowi towarzyszył wnuk, w przeszłości znakomity pływak, reprezentant Polski **Oskar Zimowski**.
K.G.

